

LES VÍCTIMES CIVILS

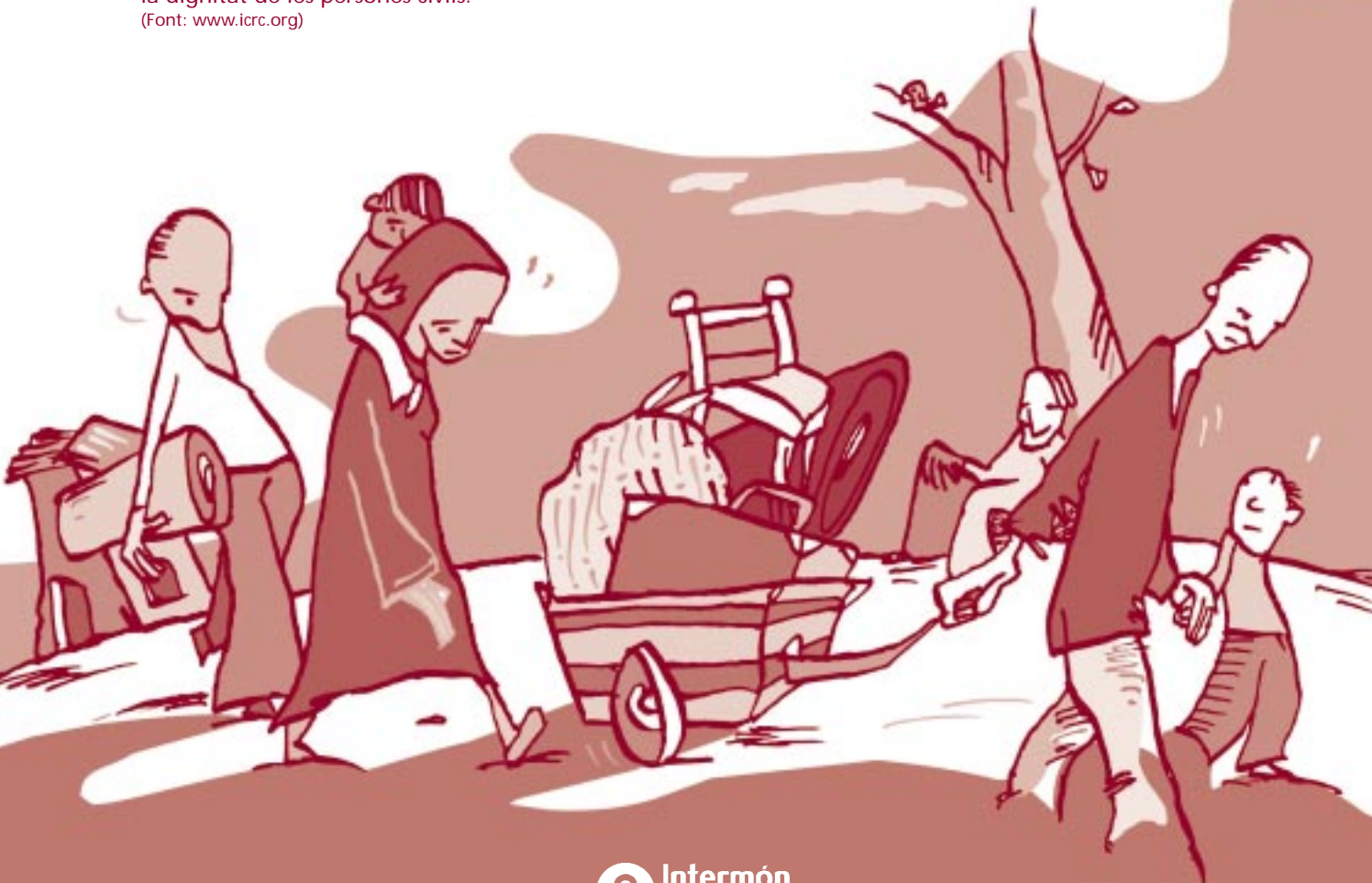
A lo largo del siglo XX, que ha sido, y de lejos, el más carnicero de la historia, hubo un 15 por ciento de muertos civiles en la Primera Guerra Mundial. La proporción pegó un tremendo salto, hasta el 65 por ciento, en la Segunda Guerra Mundial. Y después ha seguido subiendo, en las guerras del medio siglo siguiente, hasta llegar a las espeluznantes estadísticas actuales: nueve de cada 10 víctimas son civiles, y en su mayoría niños.

(Font: Eduardo Galeano: "Humanique", article publicat el 20 de febrer de 2000 a La Jornada, Mèxic)

QUI ÉS UNA PERSONA CIVIL?

Segons el Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR), UN CIVIL ÉS TOTA PERSONA QUE NO PARTICIPA EN LES HOSTILITATS. Aquest organisme independent es dedica principalment a la protecció de les persones civils en els conflictes armats, que en cap circumstància han de ser objecte d'atacs, segons el dret humanitari internacional. En cas de conflicte, el CICR manté un contacte el més estret possible amb la població civil, fa gestions davant de les autoritats per evitar la violació dels drets humans, per protegir la vida, la salut i la dignitat de les persones civils.

(Font: www.icrc.org)

LES VÍCTIMES CIVILS DELS CONFLICTES

L'informe de la campanya "*Armes sota Control*" dedica el seu segon capítol a analitzar el cost humà de la proliferació i l'abús de les armes. En aquest capítol s'identifiquen les principals conseqüències dels conflictes armats sobre la població civil.

Llegeix els següents testimonis i relaciona'ls amb els DRETS HUMANS que són vulnerats.

DRET A LA VIDA

Article 3: Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat.

DRETS CIVILS I POLÍTICS

VÍCTIMES DE LA VIOLÈNCIA, LA TORTURA I ELS ARRESTOS ARBITRARIS

Article 5: Ningú no serà sotmès a tortures ni a penes o a tractes cruels, inhumans o degradants.

REFUGI PER ALS OBLIGATS A FUGIR

Article 14: En cas de persecució, tota persona té dret a cercar asil en altres països i a beneficiar-se'n.

DRETS SOCIALS I ECONÒMICS

UNA VIDA DIGNA: ACCÉS A LA SALUT I A L'ALIMENTACIÓ

Article 25: Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que assegurï, per a ella i la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a alimentació, vestit, habitatge, assistència mèdica i serveis socials necessaris.

Article 26: Tota persona té dret a l'educació.

TESTIMONIS

Testimonis citats a *Vidas destrozadas* (2003), informe de la campanya *Armes sota control* d'Intermón Oxfam i Amnistia Internacional.

El bombardeig va ser molt intens. Disparaven principalment contra blancs militars, tot i que la força expansiva era molt potent. Va ser terrible per als nens i la gent amb problemes de cor. Els meus fills van córrer cap a mi, i podia sentir el fort batec dels seus cors com el d'un ocellet a la mà.

(Gholam Rassoul, conductor, l'Afganistan)

Quan vam veure sobrevolar els avions per damunt dels nostres caps, vam pensar que es tractava d'un espectacle. Però després van començar a llançar bombes prop nostre. Ens vam quedar molt sorpresos i espantats. Tothom va sortir corrents i va deixar enrere totes les seves pertinences, fos el que fos.

(Refugiat a l'illa de Mindanao, les Filipines)

La vida ha canviat completament degut a la guerra. Han tancat les nostres escoles i ara la més pròxima és a uns vint quilòmetres. El resultat és que molts han deixat d'anar-hi. Ara no fem la collita ni cap altra feina al camp sense consultar-ho a la policia.

(Habitant de Welikanda, Sri Lanka)

Alguns dels homes que tornen del front maltracten les dones, peguen els seus fills, dormen amb metralladores sota el coixí, violen les seves esposes quan dormen, destrossen mobles, criden, escupen, acusen...

(Dona de Belgrad, Sèrbia)

Han passat coses, com quan una vegada el centre de salut es va trobar enmig del foc encreuat entre faccions; o quan les faccions van situar franc tiradors en llocs clau que disparaven contra la gent que entrava o sortia dels centres de salut. Tot això fa que el nostre personal tingui por.

(T treballador sanitari, Medellín, Colòmbia)

L'ENTREVISTA

Molts dels nostres avis i de les nostres àvies encara ens poden testimoniar en primera persona com van viure la guerra, què va significar per a ells viure un conflicte armat i les seves conseqüències.

Prepara una entrevista a una persona que hagi viscut aquella guerra i la llarga postguerra subsegüent. Deixa que aquesta persona t'expliqui la seva història (les seves anècdotes i els seus sentiments). Després transcriu-la el més fidelment possible i posa-la en comú amb els teus companys.

CONSELLS PER A L'ENTREVISTA:

- Comproveu que l'aparell enregistrator funcioni i que porteu cinta verge i piles de recanvi.
- Escolliu un lloc còmode i silenciós. És bo deixar que l'esculli la persona a qui entrevistareu.
- Comenceu amb preguntes concretes i fàcils de respondre: us ajudaran a tots a situar-vos.
- Escolteu atentament la persona entrevistada i no l'interrompeu si no és per demanar algun aclariment.
- No us preocupeu si l'entrevistat salta d'una pregunta a una altra, l'important és tenir una conversa agradable.
- Penseu que els records d'una experiència traumàtica poden ser encara dolorosos.

LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939)

Durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939) es van viure moltes d'aquestes situacions de vulneració dels drets humans en un context de conflicte armat. A més a més, la guerra d'Espanya va servir perquè s'experimentés per primera vegada una de les armes més mortíferes, el bombardeig aeri, que faria possible les grans matances de civils durant la Segona Guerra Mundial.

Llegeix els següents testimonis sobre la Guerra Civil espanyola:

“En marzo del 38 se experimentó una táctica especial (sobre Barcelona). En vez del método tradicional de concentrar todos los aviones y de lanzar todas las bombas posibles en un lugar y en un momento determinados (con lo que se buscaba desbordar los equipos de salvamento y extinción de incendios), se organizaron los ataques en cadena ininterumpida, de modo que los sistemas de alarma quedaban desarticulados: los barceloneses ya no sabían si el chillido de las sirenas, tantas veces repetido, indicaba el comienzo o el fin del peligro.”

Testimoni militar citat a J. M. Solé Sabaté i J. Villarroya (2003): España en llamas. La Guerra Civil desde el aire, Ediciones Temas de Hoy.

“La guerra va ser una cosa absurda, perquè lo pitjor d'aquesta guerra va ser... que així com abans, antigament, les guerres es feien en el front de batalla... aquí la guerra no es va fer en el front de batalla, sinó que la guerra es va fer dins de les mateixes poblacions... i ens trobem que lo dels bombardeigs va ser una cosa espantosa” (Enriqueta Gallinat, secretària).

“El que jo recordo, d'aquelles impressions més fortes, és quan bombardejaven i teníem l'escola plena de criatures. Aleshores era una mena de prodigi, a vegades penso com ho vam poder aconseguir, quan intentàvem amansir aquella quantitat de criatures aterridas” (Santiago Alcolea, mestre).

Testimonis extrets de Guerra Civil a Catalunya. Testimonis i records (DVD Producció: Pyrene PV 2002. Edita: Diputació de Barcelona)